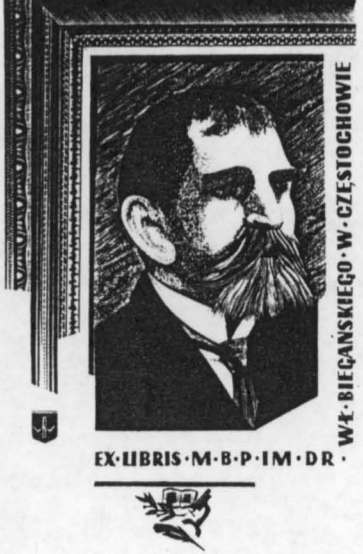

BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. W. Biegańskiego
w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

№ 71 Sobota dnia 20 Marca 1915 roku. ROK X

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

NUMERATĘ I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie biura, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 38.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 8—10 wieczór. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

PRENUMERATA WYNOSI: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnoszeniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowemi, dopłaca się miesięcznie kop. 50. Zmiana adresu kop. 25. Listów nieadresowanych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petitowy jednoszpaltowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 60, przed tekstem k. 60, za tekstem, 3 kol. i nekrologi po kop. 20, na 4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wyraz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenie prospektów lub reklam po 5 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie.

Teatr „CORSO"

W sobotę 20-go Marca 1915 r.

WARSZAWA W NOCY

Wodewil w 4-ch akt. ze śpiewami i tańcami C. Danielewskiego.

W czwartek Benefis GLOGERA

„Powaby Grzechu"

Szczegóły w programach.

TEATR „ODEON" II Aleja 43

Program od czwartku 18 do poniedziałku 22 Marca

Przybita ręka

Dramat z przygód króla stepów RIFFLE BILLA.

Streik kowali (Dramat z życia fabrycznego)

Nick Winter-sprytny detektyw (Jedna z przygód słynnego detektywa)

Tivoli (Starożytny Tybur) we Włoszech (Z natury w kolorach.)

Manewry wojsk chińskich (z natury)

Zabawy w ogrodach Babilonu (historyczny w kolorach)

Meksykańscy ekwilibryści (Cyrkowy w kolorach)

Wesele miejskie z przeszkodami (kom.)

Ceny miejsc zniżone: 25, 20 i 10 kop. Dzieci: 15 10 i 5 kop

Początek przedstawień o godzinie 5-ej, w święta o godz. 3 po południu.

Teatr PARYSKI II Aleja 19

Program od soboty 20 do wtorku 23 Marca.

Złamana Przysięga (Dramat w 2 częściach)

Z życia na dnie morskiem (z natury)

Aktualne obrazy z belgijskiego pola boju (z nat)

PODRABIACZE PIENIĘDZY (dramat)

Juljusz ma pojedynek (komiczne)

Imieniny woźnego (komiczne)

NAD PROGRAM:

W poniedziałek 22 i we Wtorek 23 Marca.

Sprzymierzyńcy (dramat)

Polidor jako lunatyk (komiczny)

NA SCENIE:

Towarzystwo Artystów komedjowo-operetkowych pod artystycznym kierunkiem Romualda BETHERA Artysty sceny polskiej w Kijowie.

ŁOBZOWIANIE

Obrazek dramatyczny w 1 akt. ze śpiewami Wł. L. Anczyca.

Zmiana programu w Środy i Soboty

UWAGA! Do operetki akompanjować będzie kwartet wiedeński

CENY MIEJSC: Kupon do loży 35 kop. Krzesło parterowe 25 kop. Galerja 15 kop.

LEKARZ DENTYSTA

Stefan BARYLSKI

przyjmuje od 10 do 12 i od 3 do 5 pp.

Częstochowa II Aleja № 43.

Doktór PAWEŁ BRONIATOWSKI

Częstochowa Nowy-Rynek 3, Telefon 34.

Choroby skórne, włosów płciowe, weneryczne i Kosmetyka lekarska. Przyjmuje od 9—12 rano i od 4—8 popołudniu. Panie od 3—4 popołud. Stosuje wśródżylne wstrzykiwanie SALWARSANU (HATA 606 i 914) i badanie krwi na syfilis. 90

Wielki wybór papierów listowych i kopert w Drukarni F. D. WILKOSZEWSKIEGO II-ga Aleja Nr. 38.

LASKE, zamienioną d. 26 Lutego b. w Banku Handlowym uprasza się zwrócić do tegoż Banku

Spis gmin

i należących do nich miejscowości w powiecie Częstochwskim.

Miejscowości, pozostające pod Niemieckim Zarządem Naczelnika powiatu czyli landrata w Częstochowie:

1 gmina Dźbów wsie: Blachownia, Błaszczyki, Brzózka, Dźbów, Gacz, Konopiska, Korzonek, Kopalnia, Kuźnica-Marjanowa, Malice, Trzepizury, Walaszczyki, Wyrazów

2 gmina Grabówka wsie: Aniołów, Antoniów, Grabówka, Gorzelnia, Gnaszyn, Kalej, Kawodrza Górna, Kawodrza Dolna, Kamień, Kiedrzyn, Konradów, Lgota, Liska Dolna, Liska Górna, Lisiniec, Łojki, Ottonów, Sabinów, Stradom, Szarlejka, Wielki Bór, Wójtostwo-Częstochowskie, Wierzchowisko-Kolonie, Wyczerpy Dolne, Zacisze.

3 gmina Huta Stara wsie: Bór, Błeszno, Brzeziny Wielkie, Brzeziny Małe, Bugaj, Dębie, Huta Stara A., Huta Stara B., Hutka, Nowa Wieś, Ostatni Grosz, Poczekaj, Raków, Słowik, Sobuczyna, Wrzosowa.

4 gmina Kamyk wsie: Grodzisko, Gruszczewna, Libidza, Kłobucko, Kuźnica, Kiedrzyńska, Pierzchno, Poświentno, Przybynów, Smugi Pustkowie, Teofilów, Zagórze, Zakrzew.

5 gmina Kamienica Polska wsie: Adamów, Borek, Bargły, Kamienica Polska, Lepicz, Michałów, Młynek, Osiny, Poczesna. Zawodzie, Zawisna, Zawada, Wanaty.

6 gmina Krzepice wieś Krzepice

7 gmina Kuźniczka wsie: Dankowice, Dzierżawa, Kuźniczka, Kuków, Podłęże Królewskie, Ponchały, Starokrzepice, Zajączki.

8 gmina Lipie wsie: Albertów, Brzustki, Chałków, Chełmo, Danków, Florjanów, Grabierze, Gientkowizna, Juljanów, Kleśnisko, Lindów, Lipie, Natolin, Napoleon, Parzymiechy, Regina, Rębielice, Rozalin, Stanisławów, Stawki, Szyszków, Wapienniki, Zbrojewsko, Zimnowoda.

9 gmina Miedźno wsie: Golczewo, Izbisko, Kołaczkowice, Mokra, Wapiennik, Wikterów.

10 gmina Opatów wsie: Brzezinki, Ceglarze, Dziki, Dolisko, Dombrówka, Giry, Grzybki, Hutka, Hutka Walęzowska, Iwanowice, Janiki, Kozaki, Kozyry, Kolany, Konieczki, Kochle, Kuclew, Olki, Opatów, Popowice, Rybno, Rybie, Sitki, Slusarze, Walenczów, Wilkowiecko, Wrutnia, Złochowice.

11 gmina Panki wsie: Aleksandrów, Cyganka, Jaciska, Kawki, Kałmuki, Koski, Kostrzyna, Panki, Pacanów, Piła, Praszczyki, Truskolasy.

12 gmina Popów wsie: Annolesie, Dąbiany Popów, Górnik, Kąty, Kuligi, Kamieńczyzna, Leszczyńsk, Łyżniaki, Marjanów, Popów, Troniny, Wybrana, Zawada, Zborowy Popów.

13 gmina Przystajń wsie: Bujaki, Dąbrowa, Górki, Izabelowo, Kamieńsko, Kluczno, Konstantynów, Ksawerów, Kuźnica Nowa, Kuźnica Stara, Łuki, Podłęże Szlacheckie, Przystajń, Stany, Teklinów, Wenzina, Widawa, Wilcza Góra, Wola Paciorkowska, Zajęciński Bór.

14 gmina Rędziny wsie: Florków, Kościelska, Krenciwilk, Mirów, Siedlec, Siedlec Mirowski, Srocko, Wola Chankowska, Wyczerpy.

15 gmina Rększowice wsie: Aleksandria, Hutki, Jamki, Kaczki, Klepaczka, Leśniaki, Lisiec, Łaziec, Nierada, Renkszowice, Starcza, Własna, Wonsosz

16 gmina Wancerzów wsie: Jaskrów, Małusy Małe

17 gmina Węglowice wsie: Bieżuń, Borowe, Bór Zapilski, Cisie, Herby, Jezioro, Kont Długi, Końskie, Klepaczka, Kaleja, Łapki, Pietrzaki, Polamaniec, Puszczew, Węglowice, Wręczyca Duża, Wręczyca Mała.

Miejscowości pozostające pod C. K. Austrjacko-Węgierskim Zarządem, C K. Komendanta powiatowego w Radomsku.

Gminy, które w całości należą do C. K. Austro-Węgierskiego Zarządu:

1 gmina Mykanów wsie: Mykanów, Kokawa, Kocin, Lemanek, Radostków, Rybna, Cykarzew.

2 gmina Olsztyn wsie: Bukowno, Biskupice, Zrembica, Krasawa, Olsztyn, Olsztyn Probostwo, Pabjanice, Przymyłowice, Suliszowice, Skrajnice, Turów, Czatachowa, Księta.

3 gmina Przyrów wsie: Przyrów, Święta Anna, Aleksandrówka, Bolesławów, Wiercica, Zarembice, Zagórze, Lusławice, Okronglik, Staropole, Sieraków, Sygontka, Stanisławów.

4 gmina Złoty Potok wsie: Apolonka, Baby, Bystrzanowice, Wygwizdów, Dziadówki, Żóraw, Zalesice, Kaczebłoto, Lipnik, Złoty Potok, Potnik, Piasek, Skowronów, Smyków, Siedlec, Teodorów, Hucisko, Czepurka, Janów.

Gminy, które w części należą do C. K. Austro-Węgierskiego Zarządu:

5 gmina Grabówka wsie: Wola Kiedrzyńska, Czarny Las.

6 gmina Wancerzów, wsie: Wola Mokrzewska, Zawada, Krasice, Kobyłczyce, Kłobukowice, Buchary, Mstów, Mokszesz, Małusy Wielkie, Małusy Małe, Cegielnia, Jaźwiny.

7 gmina Kamyk wsie: Biała Górna, Biała Dolna, Kamyk, Kuźnica, Nowa Wieś, Papiernia Kopiec, Biała Towarzystwo.

8 gmina Miedźno wsie: Borowo, Łobodno, Miedźno, Ostrów.

9 gmina Popów wsie: Więcki, Wąsosz, Grygle, Dąbrowa, Nowa wieś Wąsowska, Popów, Smolarze, Suchany.

10 gmina Rędziny wsie: Brzyszów, Joachimów, Konin, Kościelec, Lubojna, Lubojenka, Łuszczyn, Małusy Małe, Rędziny, Kolonie: Rędziny, Rząsawy, Rudniki, Rędziny Dominium, Madalin, Marjanka Rędzińska, Florków.

11 gmina Kamienica Polska wieś Dębowiec.

Nasiona świeże warzywne i kwiatowe w Zakładzie Ogrodniczym S. Jastrzębskiego Aleja 16 w Częstochowie. 165—

Masło świeże poleca mleczarnia Skrzydłów Teatralna 11. 152

Chwila obecna.

Komunikat niemiecki.

Główna kwatera, 17 marca (WBT). urzędowo donosi:

Zachodni plac boju.

Walka o szczyt wysunięty na południowym stoku wzgórza Loretto na północ-zachód od Aras wypadła dla nas korzystnie.

W Szampanji na zachód od Perthes i na północ od Le Mesnil atakowali Francuzi wśród dnia kilkakrotnie bez skutku. Wieczorem atakowali na północ od Le Mesnil na nowo z większemi siłami. Walka jeszcze się toczy.

W Lesie Argońskim walki jeszcze się nie ukończyły. Wyparto Francuzów ze stoków, na których przejściowo się usadowili, na południe-zachód od Vauyuois na wschód od Lasu Argońskiego.

W Lesie Kapłańskim na północ-zachód od Pont a Mausson nie powiodły się dwa ataki francuskie.

W Wogezach toczyła się tylko walka artyleryjska.

Wschodni plac boju.

Słabe ataki rosyjskie na Taurogi i Laugszargen zostały odparte.

Pomiędzy rzekami Skrwa i Orzycem Rosjanie usiłowali się przełamać, ale ich odrzucono.

Na południe od Wisły nic się nie zmieniło.

Naczelne dowództwo armji.

Komunikat austrjacki.

WIEDEN, 17 marca (urzędowo).

W Polsce-rosyjskiej i w Galicji zachodniej odparte zostały pojedyńcze ataki nieprzyjaciela.

Na froncie karpackim niema żadnych ważnych wypadków. W okolicy Wyszkowa oddziały nieprzyjacielskie starały się ponownymi nocnymi ruchami odebrać naszym wojskom zdobyte pozycje. Ataki zostały bez skutku.

Na południe od Dniestru miejscami były walki. — Stan rzeczy bez zmiany.

Nacisk nieprzyjacielskiej piechoty na południowy brzeg rzeki Prutu na wschód od Czerniowic został przez nasz ogień wstrzymany

Zastępca szefa sztabu generalnego
von Höfer
feldmarszałek-porucznik.

Komunikat francuski.

Paryż, 17 marca (W.T.B.)

Urzędowo donoszą pod dn. wczorajszym o g. 11 wiecz.: W nocy z 15 na 16 bm. usiłował nieprzyjaciel odebrać te rowy strzeleckie, które utracił na wzgórzu Notro Dame de Lorette. Odparto go Wzięliśmy jeńców.

W Szampanji i w okolicy Perthes spowodowaliśmy rano wybuch środowiska min i zajęli wyboje, o które rozpoczęły się zacięte walki. Utrzymaliśmy się na niektórych pozycjach, uzyskanych na północ Beausejour.

W Argonach w nocy z 15 na 16 bm. były kontrataki niemieckie pomiędzy Four de Paris i Bolante również pod Vauquois, ale je odparto. Trzy ruchy ofenzywne nieprzyjaciela łatwo powstrzymano.

Agencja Prasy Polskiej.

Z Medjolanu piszą do nas: Dnia 1 marca powstała w Medjolanie „Agencja Prasy Polskiej" w celu informowania społeczeństwa i prasy włoskiej o stanie naszej sprawy, o stosunku Polaków do obecnej wojny i ich moralnego w niej udziału ze szczególnem uwzględnieniem i niepodległościowego ruchu polskiego.

Agencja wydawać będzie zależnie od gromadzącego się materjału organ swój pt. „Eco della Stampa Polacca", który obok aktualnych informacji, zaczerpniętych z prasy polskiej z pod trzech zaborów, zawierać będzie artykuły zasadniczego znaczenia.

Ponad to agencja zamierza ogłosić w formie broszur szereg artykułów, traktujących szerzej poszczególne zagadnienia życia polskiego.

Numer pierwszy „Eco della Stampa Polacca" pojawi się w bieżącym tygodniu.

Powstałe w ostatnich miesiącach wśród społeczeństwa włoskiego żywe zainteresowanie sprawą polską, objawiające się tworzeniem komitetów dla Polski w poszczególnych miastach (jak: Medjolanie, Turynie, Rzymie oraz w zawiązku będących w Genui i Bolonji), wkłada ponad to na Agencję medjolańską obowiązek dostarczania naszym przyjaciołom odpowiednich materjałów dla jej dokładniejszego poznania.

Przystępujący do Agencji w charakterze członka-założyciela (członkowie-założyciele otrzymują wszystkie publikacje Agencji oraz sprawozdanie szczegółowe z jej działalności przez udział materjalny minimum 25 franków wkładki.

Sekretarz Wł. Jasieński.
Redaktor i kierownik Agencji i Echa Prof. L. Baranowski.
Adres dla korespondencji: Milano Casella post 737, Redakcja via Plinio 38.

W Dardanelach.

Główna kwatera turecka w dniu 17 marca donosi: Dzisiaj nic przeciwko cieśninie Dardanelskiej nie przedsiębrano. Wejścia do niej strzeże kilka wojennych okrętów nieprzyjacielskich

Według wiadomości, otrzymanych przez pisma genewskie z Paryża kilka statków, wyławiających pływające miny, natrafiwszy na nie, wyleciałe w powietrze. Również potwierdza się wiadomość, że krążownik angielski „Amethyst" został silnie uszkodzony przez tureckie pociski, musiał być wycofany z walki.

Sensacyjne samobójstwo.

„Berliner Tageblatt" podaje wiadomość, otrzymaną z Paryża o zastrzeleniu się tam baronowej Vaughan, morganatycznej małżonki zmarłego króla Belgów Leopolda II.

KALENDARZYK

Dziś 21 w niedzielę B nedyk. Op
Jutro 22 w poniedziałek Katarzyny D.
Wschód słońca o g. 6 m. 8
Zachód słońca o g. 5 m. 9

Wiadomości historyczne

Zgon Bolesława Śmiałego 1080 r.
Urodził się Jan Kazimierz 1609 r.

Komitet Kłobucki składa serdeczne podziękowanie Panu Scharcowi inspektorwi Dobr Zagórze za łaskawe odstąpienie kartofli dla biednych 169

Ostrzeżenie.

Wielu ajentów na swoją sękę werbuje ludzi do różnych robót za granicę. Komisja Pośrednictwa Pracy przy Radzie m. Częstochowy ostrzega, że robotnicy mogą być narażeni na niedotrzymanie umów i wyjazd ich z Częstochowy zostaje bez żadnej kontroli. Radzimy przeto zasięgać rzeczowej porady co do warunków płacy i pracy i miejsca wyjazdu w Biurze naszem Aleja II № 16. Każden robotnik wyjeżdzający za dośrednictwem naszego Biura otrzymuje odpis umowy.

Komisja pośrednictwa
w pracy
przy Radzie m. Częstochowy.

Herbskie Centralne Biuro

pod zarządem

Władysława Wieczorowskiego

obecnie

w Częstochowie przy ul. Teatralnej 26

w domu p. Kindermana.

Wysyła koleją z Częstochowy codziennie do robót polnych, kopalń i hut. Każdemu robotnikowi, który się do mnie zgłosi w Częstochowie wyrabiam przepustki za granice. Innego przejścia przez granicę niema.

Nieprawdą jest, by ludzi w Niemczech karano więzieniem za niewyjednanie sobie kartlegitymacyjnych jak i nieprawdą jest, że nie mają z czego żyć oraz branie ich do robót okopowych.

W. Wieczorowski.

Gilzy. Fabryka Gilz T. Walkowskiego obecnie Jasna 21 poleca znane ze swej dobroci gilzy, po cenach umiarkowanych. 166

Potrzeba 100 ludzi kobiet i mężczyzn do robót polnych zagranicę. Zgłaszać się do Pleśniaka w Częstochowie Dojazd 13. 167

Ogród ładny z domem o 5-ciu pokojach na ul. Teatralnej, do wynajęcia zaraz Sklep Wego Webera. 168

Fabryka gilz D. Edelist ul. Warszawska Nr. 5 zaczęła regularnie funkcjonować

Nasiona świeże warzywne i kwiatowe w Zakładzie Ogrodniczym S. Jastrzębskiego Aleja 16 w Częstochowie. 165

Zdolny i rutynowany korepetytor, z dziewięcioletnią praktyką, wychowaniec szkoły Wawelberga udziela lekcji i korepetycji specjalność matematyka. Wiadomość ul. Jasna Nr 21 II piętro m. 5. 043

Wielki wybór papierów listowych i kopert

w Drukarni

F. D. WILKOSZEWSKIEGO

II-ga Aleja Nr. 38.

LASKĘ zamienioną d. 26 Luteg b. w Banku Handlowym uprasza się zwrócić do tegoż Banku

BYSTYDZIEŃSKI i PIEŃKOWSKI
Apteka w Częstochowie

MIGRENO-NERVOSIN
przyjmuje się w wodzie bez opłatka
przeciwko migrenie
bólom głowy, nevralgii i t. p.

Oryginalne nasze woski wyłącznie opatrzone w czerwonym ochronnym znakiem L.B. Kto opatrzone w czerwonym ochronnym znakiem L.B. Kto opatrzone w czerwonym ochronnym znakiem L.B. Kto opatrzone w czerwonym ochronnym znakiem L.B. Kto

Uprzejmie prosimy Sz. prenumeratorów o łaskawe wpłacanie zaległej należności i odnowienie prenumeraty na kwartał bieżący. Jednocześnie zawiadamiamy że wszystkim zalegającym w opłacie zmuszeni będziemy wstrzymać wysyłkę naszego Gońca Częstochowskiego

Rozporządzenie.

Niniejszem wzywa się wszystkie osoby z gmin powiatu Częstochowskiego, stojących obecnie pod zarządem austrjackim, które się do Częstochowy schroniły, ażeby swój adres **niezwłocznie** podały w Biurze Policji w Magistracie.

Pod C. K. Austrjacko-Węgierskim Zarządem stoją:

zupełnie:

Gminy Mykanów, Olsztyn, Przyrów i Złoty Potok.

częściowo:

Gmina GRABÓWKA.
Wieś: Wola Kiedrzyńska i Czarny Las.
Gmina WANCERZÓW.
Wieś Wancerzów, Wola Mokrzewska, Zawada, Krasice, Kobyłczyce, Kłobukowice, Kuchary, Mstów, Mokrzesz, Małusy Wielkie, Małusy Małe, Cegielnia, Jaźwiny.
Gmina KAMYK.
Wieś Biała Górna, Biała Dolna, Kamyk, Kuźnica, Nowa Wieś, Papiernia-Kopiec, Biała.
Gmina MIEDŹNO.
Wieś: Borowo, Łobodno, Miedźno, Ostrów.
Gmina POPÓW.
Wieś: Więcki, Wąsosz, Grygle, Dąbrowa, Nowa Wieś Wąsowska, Popów, Smolarze, Suchany.
Gmina RĘDZINY.
Wieś: Brzyszów, Joachimów, Konin, Kościelec, Lubojna, Lubojenka, Łuszczyn, Małusy Małe, Rędziny, Kolonje Rędziny, Rząsawy, Rędziny Dominium, Madalin, Marjanka Rędzińska, Florków.
Gmina KAMIENICA POLSKA.
Wieś: Dębowiec

Niestosujący się do powyższego rozporządzenia podlegają karze pieniężnej lub więzienia.

Dyrekcja policji
Berneck.

Częstochowa, 19—III—1915.

— **Ofiara.**

P. Adam Napieralski, b. poseł do parlamentu, złożył na ręce ks. St. Masłowskiego na kuchnie chrześcjańskie Doraźnej pomocy rb. 100, dla zakładu św. Antoniego (paralityków) rb. 25, dla zakładu Magdalenek rb. 25.

Ze Stow. Nauczycielstwa Polskiego.

W czasie ferji Wielkanocnych zarząd Stowarzyszenia Nauczycielstwa polskiego organizuje kurs nauki rysunków dla nauczycieli. Lekcje odbędą się w dniach 29, 30, 31 marca i 6, 7, 8, 9, 10 kwietnia.

Członkowie Stow. nie płacą, osoby zaś postronne—k p. 50 za cały kurs.

Zapisy od poniedziałku 22 b. m. przyjmuje kancelarja kursów samokształcenia.

Wykład z historji muzyki.

Zarząd ursów Samokształcenia od poniedziałku przyjmować będzie zapisy na pogadanki z historji muzyki, które będzie prowadziła p. F. Ginsberg, wychowanica konserwatorjum warszawskiego, petersburskiego i lipskiego.

Wykłady ilustrowane będą wykonaniem odpowiednich utworów. Wpis na cały cykl pogadanek, w liczbie czterech, wynosi 2 rb., pojedyńcza pogadanka—75 kop.

— **Spis ludności.**

W środę, jak już donosiliśmy, za pomocą rozesłanych gospodarzom domów formularzy odbył się spis ludności. Obecnie w siedzibie Straży ogniowej przy ul. Mikołajewskiej przeszło 30 osób z pośród sztabu Straży oraz pracowników częstoch. odziałów Warsz. Banku Handlowego i Ryskiego sporządza liczbowy wykaz, odnośnie do ulic, z wyszczególnieniem płci, wieku, wyznania itd. Wyżej wymienieni pracownicy podjęli się nużącej roboty bezinteresownie, przesiadując już trzeci dzień z kolei od 9 rano do 7 wiecz. z dwugodzinną przerwą na obiad.

Wczoraj wieczorem prace statystyczne ukończono.

— **Odłożone zebranie.**

Wbrew zapowiedzi, z powodu uroczystości św. Józefa, piątkowe zebranie Rady miejskiej nie odbyło się. Najbliższe posiedzenie we wtorek.

— **Na kuchnie Dor. pomocy**

W kantorze administracji naszego „Gońca Częstoch." są do sprzedania na rzecz kuchen Dor. pomocy dwie buteleczki perfum, znalezione na ul. Teatralnej.

Policja na przedmieściach.

Wobec tego, że przedmieścia: Kule, Ostatni Grosz, Raków i inne policyjnie zostały połączone z Częstochową mianowano niemieckiego komisarza policji, który otrzyma do pomocy dziesiętników oraz milicjantów.

— **Pozwolenie na broń.**

Odnośne władze udzieliły p. Juljanowi Geislerowi pozwolenia na noszenie broni.

— **„Popychadło" Szutkiewicza na Doraźną pomoc.**

W piątek 26 marca w teatrze Paryskim Koło miłośników sztuki scenicznej odegra z udziałem pani Texlowej czteroaktową sztukę Szutkiewicza pt. „Popychadło". O ile czytelnicy sobie przypominają, tytułową rolą w tej sztuce wyrobiła sobie głośne imię jedna z gwiazd naszego dramatu p. Marja Przybyłko-Potocka a ówczesna Przybyłkówna na scenie warszawskiego „Wodewilu" (dziś „Renuaisance"). Dochód z piątkowego przedstawienia w Paryskim przeznaczono na Sekcję wsparć Doraźnej pomocy.

— **Ucieczka aresztantów.**

Trzej aresztanci: Józef Małek, Józef Szydłowski i Kazimierz Chudnicki zbiegli w chwili gdy ich wysłano pod opieką stróżów do kuchni nr. 2 pod Jasną Górą po obiad dla aresztantów, odsiadujących karę w areszcie miejskim przy Magistracie

Rysopis zbiegów:

J. Małek, lat 26, wzrostu w. średniego, blondyn z małemi wąsami, o twarzy pociągłej.

J. Szydłowski, lat 27, niski, brunet, o twarzy okrągłej z małemi wąsami.

K. Chudzicki, lat 22, wzrostu w. średniego, blondyn, o twarzy pociągłej, małe wąsy.

— **Kasa administracyjna.**

Za nieposłuszeństwo względem rakowskiej Straży ogniowej tamtejszego obywatela Teofila Kozłowskiego skazano administracyjnie na 100 rb. kary.

— **Przyznał się.**

Niejaki Stefan Adamik przyznał się poszkodowanemu W. K., że zabrał mu klucz od stajni, poczem przy pomocy Bolesława Kity i Wł. Minkiewicza, zamieszkałych na Sachalinie skradł kozę. Winnych osadzono w areszcie.

— **Ma szczęście.**

Właściciel sklepu w domu nr. 13 przy ul. Dojazd Szenfeld zawiadomił biuro Dyr. policji o nowej kradzieży dokonanej w jego sklepie za pomocą wyłamania kraty. Szenfeldowi skradziono nocą skrzynię cygar.

— **Czego nie kradną.**

Właściciel kiosku w II Alei, Lewenstein, zawiadomił biuro Dyr. policji, że nocą skradziono mu w kiosku cały zapas gazet i książek.

— **Jeszcze bony.**

Za nieprzyjmowanie bonów pociągnięto do kary właściciela owocarni, J. Gajewicza, Teatralna 17.

— **Kradzieże.**

W ciągu ostatniej doby popełniono szereg następujących kradzieży.

Wacławowi Mirosławskiemu, Teatralna 40, skradziono gęś.

Berkowiczowi L., Ogrodowa 18, skradziono 3 gęsi i kurę.

Lewandowskiemu, Teatralna 22 — skradziono 3 kury.

— **Z teatru.**

Znakomita komedja Stefana Reya p. t. „Powaby grzechu", perła repertuarów pierwszorzędnych teatrów zagranicznych, daną będzie w przyszły czwartek na benefis dyr. Wł. Glogera w teatrze „Corso". W przedstawieniu biorą udział pp.: Gloger, Wołowski, Dzierżanowska, Leonowicz, Romowicz Józefowiczowa, Glogerowa, Jankowski i Milewski.

— **Z „Paryskiego".**

Od soboty afisz teatru „Paryskiego" zapowiada bogaty i interesujący program. Poza szeregiem ciekawych i aktualnych obrazów, jak np. zdjęcia z belgijskiego placu boju i wiele innych, na scenie barwny obrazek ludowy ze śpiewami i tańcami Wł. Anczyca, p. t. „Łobzowianie". W sztuce tej prócz całego zespołu sympatycznej drużyny artystów z R. Betcherem na czele, jedną z główniejszych ról odegra znany z niejednokrotnych występów w Częstochowie ceniony miłośnik sztuki p. Wacław Kosiński.

— **Z „Odeonu."**

Główną atrakcją ostatniego programu w „Odeonie" jest „Przebita ręka" piękny dramat oraz „Streik kowali", obraz z życia robotników. Poza tem piękne zdjęcia z natury—jak Tivoli, Manewry wojsk chińskich oraz szereg zdjęć o treści komicznej.

— o —

Repertuar teatru.

Niedziela po poł.—„Złoty wiek rycerstwa"; wieczorem — „Współczesna Ewa."

ś. † p.
z NOWICKICH
Aleksandra Policińska
Obywatelka m. Częstochowy
Opatrzona św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach zmarła d. 19 Marca 1915 r. przeżywszy lat 25.
Eksportacja z domu Nr. 9 przy ul. Krakowskiej do kościoła paraf. Św. Zygmunta Odbędzie się w Niedzielę d. 21 o g. 6 w. pogrzeb w poniedziałek po żałobnem nabożeństwie o g. 9 rano. Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych
Rodzina.

Julius Cezar wodzem wojsk francuskich.

Wielokrotnie zwracano uwagę, że przed 2000 lat nad rzeką Aisne, obecnym terenie krwawych zapasów niemców z francuzami, walczył Julius Cezar. Jednakowoż mało komu jest znany fakt, że w teraźniejszej wojnie Cezara „commentarii de bello gallico" (pamiętniki o wojnie galijskiej) służą francuskim oficerom za strategiczny praktyczny podręcznik.

O tym troche dziwacznym fakcie na pierwszy rzut oka opowiada korespondent wojenny dziennika rzymskiego „Corriere della Sera" następujące wydarzenie. Przed miesiącem odwiedził ów korespondent znajomego pułkownika i dowódcę pułku w bardzo prymitywnie urządzonym rowie strzeleckim. W jednym z kątów na maleńkim stoliczku leżała rozwarta książka „commentarii de bello gallico", a gdy gość z ciekawości wziął ją do ręki, by przeczytać w miejscu otwartem, które stanowiło lekturę pułkownika, zobaczył tamże opis walki ostatecznej z remami, zajmującymi wówczas okolicę dzisiejszego Reims (lud osiadły w dzisiejszej północnej Szampanji). Przedewszystkiem przeszkodził naonczas Cezar przekroczeniu remów Axony, dzisiejszej Aisne, zapomocą swych wojsk numidyjskich.

Obóz Cezara znajdował się oddalony tylko o kilka kilometrów od Berryau-Bac, w pobliżu Pontavert, gdzie teraz była główna kwatera dywizji, a której częścią częścią był pułk owego pułkownika Otrzymał on rozkaz przekroczyć z marokańczykami i spahisami. Aisnę i w tym celu zagłębił się w opisy Cezara. Gdy zdziwiony sprawozdawca go zapytał, dlaczego tak zajmuje się strategją Cezara, odrzekł francuz: „Opisy bitew Cezara tworzą książkę z której i dziś jeszcze niejednego można się nauczyć. Cezar nie jest wcale tak przestarzały, jak pan sądzisz.—Wyobraź pan sobie, że nań spada zasługa wymyślenia rowów strzelniczych, które w tej wojnie takie są używane".

Paweł Langier.

NIEWOLNICY.

Powieść z dnia wczorajszego.

1902—1914.

(Dalszy ciąg.)

Furman, któremu dostała się najniższa część drabinki, szamotał się najuporczywiej w szalejących nurtach.

Krzyk tonących, plusk i charkotanie zbuntowanej fali zlały się w jeden piekielny hałas.

Zbudziła się cała osada.

Pobiegli na ratunek mężczyźni, kobiety—nawet dzieci.

Nad całym brzegiem zamigotało dziesiątki latarek, ale każda kręciła się zdaleka, nie śmiejąc bliżej podejść.

W mrokach ciemnej nocy, prócz czerniejącej wody, strasznej, otchłannej, nie było nic widać. Tylko rozpaczliwa wrzawa na środku kazała przypuszczać, że się tam dzieje coś okropnego. Wrzawa wzmagała się z każdą chwilą. Wszyscy czuli, że giną tam ludzkie żywioły, nikt wszakże nie miał odwagi iść im na ratunek.

Kobiety i dzieci zaczęły płakać na przegu.

Tamci już słabli—cichli...

Położenie stawało się coraz straszniejsze.

Przybył dyrektor, dyrektorowa, urzędnicy z fabryki, ludzie z osady, robotnicy. Wszyscy pomięszali się z sobą—i patrzyli wszyscy, jakby na widowisko teatralne, tylko za ściśniętemi ustami i w poczuciu bezsilności. Chwilami z piersi tych widzów wyrywał się krzyk straszny, chwilami zapadała cisza i słychać było jeno ogłuszający ryk wody. Wezbrana rzeka szumiała czarną falą na kilkadziesiąt metrów rozszerzona w obie strony.

Ktoś wspomniał o łodziach. Ale odpowiedziano mu, że wszystkie sprzedano klubowi wioślarskiemu w sąsiednim mieście.

Rozpacz powiększała się z każdą minutą

Raptem spostrzeżono zbliżającego się szybko Solskiego.

Miejsce katastrofy było niezbyt oddalone od pałacu dyroktora, więc też po opuszczeniu pokoju Toli Solski usłyszał wrzawę nad rzeką, tak jednak był zgnębiony, że długo brał ją za szum w własnej głowie. Dopiero gdy huczący wicher przyniósł mu wyraźniejsze dźwięki, poszedł w tę stronę. Gdy go zauważono nad rzeką, biegł już pędem.

Czapki nie miał na głowie, więc chociaż się kto ukłonił, nie odpowiadał na ukłon.

Tłum rozstępował się z szacunkiem i z bijącem sercem oczekiwał czegoś nadzwyczajnego. Każdego paliła ciekawość. Wszyscy wiedzieli, że Solski jest bardzo odważny i na ludzką niedolę ogronie czuły, a jednak śmieli wątpić, aby wszedł w tę straszną topiel.

Niedługo czekali. Solski przybył nad wodę, stanął chwilę, rozejrzał się jak ostożny wojownik na polu walki, parę kroków postąpił naprzód i bez namysłu runął w rzekę.

Wszystkie latarki skierowały się w tę stronę. Wszystkie piersi wstrzymały oddech. Niektóre głosy trwożnie krzyknęły. Widać było, jak biała piana rozpływa się kręgami od tego miejsca. Bałwany chlusnęły z wściekłym wyciem.

Prąd zrywał szaleńca w kierunku swego pędu, ale Solski widocznie przeczuł tę okoliczność, skoro dalej od miejsca katastrofy się rzucił.

Kilku najśmielszych mężczyzn chciało popłynąć za nim, więc przywiązywali się do linek, których końce zostawili życzliwym i skakali jeden po drugim w wodę, ale fale zawsze ich zwyciężały. Wracali nie dosięgnąwszy nawet połowy drogi.

Na chwilę wrzawa na rzece ucichła. Wywołało to coś niepojętego w sercach widzów. Nadzieja i bezwładna rozpacz miotała nimi naprzemian i prawie gwałtem pchała do wody.

Jak psy, które zostawił ich pan na drugim brzegu, biegali niespokojnie, wskakiwali w wodę i wracali skąpani—oszołomieni.

Co się tymczasem działo z tamtymi? Straszna, wietrzna i ciemna noc nie pozwoliła przejrzeć..

Lecz znów krzyk, a właściwie kwilenie zmordowanych piersi, lub może pisk rozłoszczonej fali... Znów nadzieja..

Raptem ktoś zawołał:

— Płynie, płynie!

Rzeczywiście, o jakie sto kroków naprzód w kierunku ujścia rzeki dał się słyszeć głośniejszy plusk i jakby chrapania.

Wszystkie naraz światła runęły w tę stronę. Ludzie się przewracali po drodze, potykali jeden o drugiego, lecz ze ściśniętemi ustami biegli...

Sto rąk wyciągnęło się zdaleka w to miejsce. Mężczyźni skakali tym razem w wodę bez linek i zastanowienia.

W powietrzu go wynieśli, a właściwie ich, gdyż był z wnuczką Kornobisa.

— Dwie liny mi dajcie: mocne, długie—wykrztusił otrząsając się Solski. Tylko prędzej, tylko pośpieszniej, bo... bo tamci utoną

Włosy i ubranie ociekały mu wodą. Drżał z zimna, ale w oczach miał ogień.

Dziewczyna, gdy ją postawiono na lądzie upadła nieprzytomna, więc ją wzięto na ręce i cucić zaczęto.

Solski tymczasem biegł już z linami w przeciwnym kierunku rzeki i dalej jeszcze, niż przedtem, rzucił się w spienione nurty...

(d. c. n.)

Redaktor i wydawca F. D. Wilkoszewski. Kierownik Literacki F. J. Galiński.

Za zezwoleniem niemieckiej cenzury wojennej — Odbito w drukarni Gońca Częstochowskiego".